СОВЕТ **Девятернинского сельского поселения** **Агрызского муниципального района** **Республики Татарстан**	**Татарстан Республикасы** **Әгерҗе муниципаль районы** **Девәтернә авыл җирлеге** **СОВЕТЫ**

РЕШЕНИЕ **КАРАР**

12.02.2021 Девәтернә авылы № 7-1

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләргә кермәгән Девәтернә авыл җирлеге территориясендә яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Девәтернә авыл җирлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Салым бурычын каплау эшен оештыру турында» 2020 елның 30 декабрендәге 16-54/16211 номерлы мәгълүмат хатын, Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгының «МНПАга үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 13 гыйнварындагы 09/13-09/49 номерлы соравын, Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгының «Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, җыемнар һәм башка түләүләр буенча бурыч булмау турында норма кертергә кирәк булган муниципаль хезмәтләр күрсәтү тәртибен һәм процедурасын регламентлаучы муниципаль норматив хокукый актлар исемлеген җибәрү турында» 2021 елның 19 гыйнварындагы 11/13-09/140 номерлы мәгълүмат хатын, Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгының «Җир эшләрен җитештерүгә ордер (рөхсәт) бирү һәм агач һәм куакларны кисүгә, утыртуга яисә ябалдашларын кисүгә рөхсәт бирү буенча муниципаль хезмәтләр күрсәтү буенча МНПАга үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 22 гыйнварындагы 11/13-09/236 номерлы мәгълүмат хаты, Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгының «Салым бурычын каплау эшен оештыру турында» 2021 елның 26 гыйнварындагы 05-51/399 номерлы соравын гамәлгә ашыру максатларында, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Девәтернә авыл җирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1.Кушымта итеп бирелгән Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләргә кермәгән Девәтернә авыл җирлеге

территориясендә яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Девәтернә авыл җирлеге мәгълүмат стендында урнаштырып халыкка җиткерергә, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга (http://pravo.tatarstan.ru) һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында Әгерҗе муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга (https://agryz.tatarstan.ru).

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Авыл җирлеге башлыгы,
Совет Рәисе Ф.М. ЙОСЫПОВ

Татарстан Республикасы
Әгерҗе муниципаль районы
Девәтернә авыл җирлеге Советының
12.02.20021 ел, № 7-1
карары белән расланган

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләргә кермәгән Девәтернә авыл җирлеге территориясендә яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Урман кодексы, Россия Федерациясе Граждан кодексының 15 статьясы, “Әйләнә-тирәлекне саклау турында" 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 61, 68, 77 статьялары, Девәтернә авыл җирлеге Уставы нигезендә халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатларында эшләнде һәм Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының Девәтернә авыл җирлеге территориясендә (алга таба - авыл җирлеге) Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләре составына, физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел утыртмалар - табигый һәм ясалма килеп чыккан агач, куак һәм үләнчел үсемлекләре (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләрне, шулай ук аерым торучы агачларны һәм куакларны да кертеп).

Табигый территорияләр - бердәм географик (климат) шартларында төзелгән җирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын үз эченә алган, хуҗалык эшчәнлегенә кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Яшел территорияләр - табигый чыгышлы үсемлекләр кишәрлекләре, ясалма төзелгән яшелләндерү объектлары (авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге җирләрнең аз төзелгән, чикләрендә өслекнең кимендә 50 процентында үсемлекләр капламы биләгән участоклар урнашкан территорияләр.

Урманлы территорияләр - табигый килеп чыккан урман үсемлекләре белән капланган төрле функциональ билгеләнештәге табигать территорияләре участоклары.

Агач - диаметры ачык беленеп торган үсентеләрдән кала, 1,3 м биеклектә кимендә 5 см биеклектә кәүсәле үсемлек.

Куаклык - туфрак өслегендә тармакланган күпьеллык (агачтан аермалы буларак) үсемлек.

Үлән капламы - газон, табигый үлән үсемлекләре.

Үсенте ешлыгы - үсемлекләр, куаклар нинди дә булса урында куе булып үсә торган ешлык.

Яшел массив - бердәм үрчү хасил итүче зурлар (15 яшьтән өлкәнрәкләр) 50

данәдән дә ким булмаган үсә торган территория участогы.

Яшел утыртмаларга зыян салу - аларның үсешен туктатуга, шул исәптән ботакларның, тамыр системасының механик зарарлануына, кабыкның бөтенлеген бозуга, туфракның тере катламын бозуга, яшел үсентеләрне йә туфракны зарарлы матдәләр белән пычратуга, яндыруга яисә башка йогынты ясауга китерми торган яшел утыртмаларга зыян китерү.

Яшел утыртмаларны юкка чыгару (югалту) - яшел утыртмаларны кисү яки аларның үсешен туктатуга китергән башка төрле зарарланулар.

Компенсацион яшелләндерү - юкка чыгарылган яисә 2 коэффицент белән зарарланганы урынына яшел утыртмаларны торгызу.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл җирлеге территориясендә үсә торган яшел утыртмалар саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл җирлеге территориясендә урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш (авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш).

2.2. Авыл җирлеге территориясендә яшел утыртмаларның сакланышын һәм аларны үстерү өчен шартларны тәэмин итү бурычлары йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга үзләре белдергән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә - шушы оешмалар җитәкчеләренә;

2.2.2. Милектәге яисә арендадагы участокларда - юридик затларга һәм гражданнарга - милекчеләр яисә арендаторлар.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан җир кишәрлекләренең милекчеләре, файдаланучылары һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәэмин итәргә, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәэмин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге Нигезләмә авыл җирлеге территориясендә агач-куак үсентеләрен кисүгә бәйле барлык гражданнарның һәм оешмаларның, милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, проектлауны, төзүне, ремонтлауны һәм башка эшләрне алып баруларына кагыла.

2.5. Авыл җирлеге территориясендә хуҗалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2.6. Җир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хуҗалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндерелгән территорияләрдән һәм яшел массивлардан яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәэмин итүгә туры килми торган файдалану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Авыл җирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл җирлеге территориясендә агач һәм куакларны кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе күрсәтмәсе

рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт алу өчен мөрәҗәгать итүче авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе исеменә билгеләнгән рәвеш буенча хат (1 нче кушымта) бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, чикләнгән кисүне үткәрү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелә. Гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

3.3.1. Шәхесне таныклый торган документлар;

3.3.2. Вәкаләтле вәкилнең вәкаләтләрен раслый торган документ (әгәр мөрәҗәгать итүче исеменнән вәкил гамәлдә булса);

3.3.3.3. Участок схемасы якындагы корылмаларга яисә киселергә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән башка ориентирларга кадәр;

3.3.4. Җир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында теркәлмәгән булса, җир кишәрлегенә хокук билгели һәм аларны раслый торган документларның таныкланган күчермәләре;

3.3.5. Биналар һәм корылмалар төзегәндә габаритларга эләккән яшел утыртмаларны кисү башкарылган очракта, расланган проект документациясе;

3.3.6. Таралыша торган территорияләрнең хуҗалары белән яшел үсентеләрне кисү һәм күчереп утырту шартлары килештерү;

3.3.7.Агач утыртканда яки утыртканда, инженерлык челтәрләре вәкилләре белән килештерү, җир эшләрен уздыруга ордер ачу белән;

3.3.8. Салымнар, җыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, салымнар һәм җыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә түләнергә тиешле процентлар түләмәүне раслый торган белешмә.

3.4. Авыл җирлегенең башкарма комитеты гариза-хат кергәннән соң түбәндәге документларны алыр өчен гариза бирүчегә әлеге төр эшләрне башкаруга рөхсәте булган махсуслаштырылган оешмага мөрәҗәгать итәргә киңәш итә:

3.4.1. Яшел утыртмаларның санап бетергесез ведомосте;

3.4.2. Агач-куак үсемлекләренең санын, төрен, категориясен билгеләү максатыннан төзелгән яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты;

3.4.3.киселгән агач өчен бәянең (түләүнең) бәясен исәпләп чыгару. киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләр гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәт итүнең гамәлдә булу вакыты - 90 көн.

3.5. Авыл җирлеге башкарма комитеты Гаризачы гаризасы, киселгән агач өчен яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты, бәя (түләү) исәпләве нигезендә авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесенең авыл җирлеге территориясендә яшел үсентеләрне кисүгә рөхсәт бирү турында күрсәтмәсе проектын әзерли.

3.6. Эшләрне җитештерүгә рөхсәт алганда, Гаризачы, аның мәнфәгатьләрендә яшел утыртмалар юкка чыгарыла, әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларны кискән өчен түләүләр кертергә һәм компенсация яшелләндерүнең тәртибен раслый торган документларны тапшырырга тиеш.

3.7.Агач һәм куакларны кискән өчен түләү авыл җирлеге бюджетына гариза бирүче тарафыннан күчерелә.

3.8. Яшел утыртмаларны кисү эшләре тиешле нормалар һәм кагыйдәләр

нигезендә Гариза бирүче акчалары исәбеннән башкарыла. Агачларны аттестацияләнгән белгечләр генә кисүгә рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән агач калдыкларын чыгару, төяү һәм алып китү эш башланганнан соң, Гариза бирүче хисабына өч көн эчендә башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.10. Кисү эшенә якын урнашкан территориядә газон, яшел үсентеләр зарарланган очракта, эшләр җитештерүче аларны үз компетенцияләре чикләрендә территория хуҗасы һәм контроль органнары белән килештерелгән, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәҗбүри рәвештә төзәтә.

3.11. Агач кискән өчен түләүне башкармыйча, агач һәм куакларны кисү түбәндәге очракларда авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан рөхсәт ителә:

3.11.1. яшел үсентеләрне тәрбияләп кисү үткәрү, санитар кисүләр һәм реконструкция;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән җир асты коммуникацияләрен һәм капиталь инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. торак һәм җәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кисү, әгәр дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса;

3.11.4. җимерелү куркынычы тудыручы авария хәлендәге (коры-сары) агачлар һәм куаклар кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләрне кисүне гамәлгә ашыручы мөрәҗәгать итүчегә авыл җирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсация яшелләндерүе үткәрергә кирәк.

3.13. Авария, коры-сары һәм хәвеф-хәтәрсез үсентеләр 2 нче кушымта нигезендә акт нигезендә комиссияләр тикшерүе нигезендә киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 маддәсе аналогиясе буенча, хуҗалык эшчәнлеге нәтиҗәсендә барлыкка килгән яки аны гражданга яисә юридик затка тапшырганнан соң җир кишәрлегендә табигый рәвештә барлыкка килгән агач-куаклык аның милке булып тора, ул аңа ия, файдалана һәм үз милке белән эш итә.

3.15. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип танылa:

3.15.1. агач-куакларны рөхсәтсез кисү яки рөхсәт белән кисү, әмма рөхсәттә күрсәтелгән токымнарның участогында түгел һәм шул санда түгел;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтиҗәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.15.3. окольцовка кәүсә яки подсечка;

3.15.4. Үсеп килүче агачларның һәм куакларның үсеш туктатылганчы зарарлануы;

3.15.5. Агачларның һәм куакларның агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зарарлануы һәм башкалар;

3.15.6 Коры-сары агачларны рөхсәтсез кисү;

3.15.7.үсә торган агачларның һәм куакларның башка зарарланулары.

3.16. Дәүләт урман фондында урнашкан агачларны һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.17. Әлеге Нигезләмәне бозып, агачларны һәм куакларны ябу иректе кисү

булып тора һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм җинаять җаваплылыгына тартылырга тиеш. Әлеге Нигезләмә кагыйдәләрен үтәү авыл җирлеге территориясендә барлык гражданнар, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәҗбүри.

2. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән кисүләр, яшел үсентеләрне законсыз зарарлау яки юкка чыгару очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү якындагы сезонда, агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен яраклы, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юкка чыгару факты билгеләнгән вакыттан алып бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданнарның яисә юридик затларның мәнфәгатьләрендә яисә хокукка каршы гамәлләр нәтиҗәсендә яшел утыртмаларга зыян килгән яисә юкка чыгарылган гражданнарның яки юридик затларның акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натураль формада капланырга тиеш - компенсация яшелләндерү: юкка чыгарылган 2 коэффициенты белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торгызу.

3. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1. Авыл җирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны яклау таләпләрен үтәп алып барыла.

5.2. Яшел территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән җир кишәрлекләре төзү һәм аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган файдаланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел утыртмалар утыртылган җир кишәрлекләрендә төзелеш алып барганда, проект документациясе киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя бирергә тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен һәм әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшкуарлык эшчәнлеге башкарганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. Яшел территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшкуарлык эшчәнлеге, эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру, авыл җирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка тыела.

6.2. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, янгын куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел үсентеләрне зарарлауга яисә юкка чыгаруга китерергә сәләтле башка гамәлләр тыела.

7. Административ җаваплылык

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булып торалар.

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль
районының Россия Федерациясе дәүләт урман
фонды җирләренә, физик һәм юридик
затларның хосусый милкендәге җирләргә
кермәгән Девәтернә авыл җирлеге
территориясендә яшел үсентеләрне кисү
тәртибе турында нигезләмәгә
1 нче кушымта

Татарстан Республикасы
Әгерҗе муниципаль районының
Девәтернә авыл җирлеге
Башкарма комитеты җитәкчесенә
кемнән____________________
____
____
(оешманың исемен яки Ф.И.О., адресын күрсәтергә)

Девәтернә авыл җирлеге территориясендә агач-куак үсемлекләренең чикләнгән киселешенә
ГАРИЗА

Агач, куаклар, агач-куак үсемлекләрен кисүне рөхсәт итүегезне сорыйм (кирәклесенең астына сызарга),җир кишәрлегендә локальләшкән, түбәндәге урында урнашкан
____
____
(оешманың исемен яисә Ф.И.О. җир кишәрлегенә хокукның төрен күрсәтергә)

җирләрдә урнашкан
____
(торак пунктын күрсәтергә)

Җир кишәрлеге түбәндәгеләр булу белән характерлана:

агачлар _________________________ шт.

куаклыклар _________________________ шт.

Җир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агачны кискән өчен түләүне гамәлгә ашырырга һәм дендроплан нигезендә агач-куак үсентеләрен компенсацияләү өчен башкарырга вәгдә итәм.

_____________ _____________
Ф.И.О. (имза)
Дата ____________

Кушымта:
1. Рөхсәт итү документлары.
2. Үсемлекләрне кисеп чыгару күздә тотыла торган яшел утыртмаларның төрен һәм санын алган җир кишәрлеге планы.

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль
районының Россия Федерациясе дәүләт урман
фонды җирләренә, физик һәм юридик
затларның хосусый милкендәге җирләргә
кермәгән Девәтернә авыл җирлеге
территориясендә яшел үсентеләрне кисү
тәртибе турында нигезләмәгә
2 нче кушымта

ЯШЕЛ ҮСЕНТЕЛӘРНЕ КИСЕЛЕРГӘ ТИЕШЛЕ ДИП ТАНУ ТУРЫНДА АКТ

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Девәтернә авыл җирлеге башкарма комитеты "___"_________ _____ ел.

Түбәндәге составта комиссия:
1.____
(Ф. И. О., вазыйфа)

2.____
(Ф. И. О., вазыйфа)

3.____
(Ф. И. О., вазыйфа)

яшел үсентеләр тикшерелде.

Тикшерү нәтиҗәләре буенча ачыкланды:
____
____
____
____
____
____

Нәтиҗә: ____
____
____
____
____

Комиссия әгъзалары:
1. ________________________ ________________________
(имза) (Ф. И. О.)

2. ________________________ ________________________
(имза) (Ф. И. О.)

3. ________________________ ________________________
(имза) (Ф. И. О.)